

Karmøy kommune
Postboks 167
4291 KOPERVIK

Kontakt saksbehandler
Kristine Enger, 51 56 88 28

Svar på søknad om godkjenning av kommunal garanti til Nord-Karmøy Rideklubb

Viser til søknadsskjema fra Karmøy kommune datert 16.12.2022 om godkjenning av kommunal selvskyldnergaranti for lån til Nord-Karmøy Rideklubb som skal brukes til bygging av ridehall og klubblokaler.

Statsforvalteren godkjenner kommunestyrets vedtak fra 12. desember 2022 i sak KST-124/22 om å gi selvskyldnergaranti for lån til Nord-Karmøy Rideklubb.

Bakgrunn

Kommunestyret i Karmøy kommune gjorde den 12. desember 2022 et vedtak om å gi kommunal selvskyldnergaranti for lån til Nord-Karmøy Rideklubb på inntil kroner 7 250 000, pluss tillegg av 10 prosent til dekning av påløpte renter og omkostninger. Formålet med lånet er bygging av ridehall og klubblokaler (sak KST-124/22).

Statsforvalteren er gitt fullmakt av Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) gjennom forskrift 30.08.2019 nr. 1096 til å godkjenne kommunale vedtak om kausjoner eller andre økonomiske garantier etter kommuneloven § 14-19 første ledd

Det er kun garantivedtak på beløp som går over beløpsgrensen, gitt kommunens innbyggertall, som skal godkjennes, ref. forskrift 18.11.2019 nr. 1520, § 4. Karmøy kommune har et innbyggertall på over 30 000 innbyggere, men mindre enn 100 000 innbyggere. Beløpsgrensen for når et garantivedtak skal godkjennes av Statsforvalteren er da på 7 millioner kroner. Vedtaket som ble fattet av kommunestyret om kommunal garanti til Nord-Karmøy Rideklubb skal derfor godkjennes av Statsforvalteren.

Vedtak om lånegaranti

Kommunestyret fattet i møte den 12. desember 2022 (sak KST-124/22) følgende vedtak:

Karmøy kommunestyre garanterer ved selvskyldnerkausjon for lån opptil kr. 7 250 000 til Nord-Karmøy rideklubb. Formålet med lånet er bygging av ridehall og klubblokaler.

Garantien gjelder fra vedtaksdato og opphører etter 20 år. Det tillates inntil 5 års avdragsfrihet. Garantien gjelder for lånets hovedstol kr. 7 250 000 + inntil 10 % til dekning av påløpte renter og omkostninger. Garantien nedtrappes i takt med nedbetalingsplan for lånet og nedtrappes i takt med utbetaling av tilskudd fra kommune, spillemidler og merverdikorompensasjon/refusjon til formålet. Garantien vil være gjenstand for godkjenning av departementet jf. Kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum.

Det er strenge krav til innholdet i vedtak om kommunale garantier i forskrift 19.11.2019 nr. 1520. Statsforvalteren har kontrollert kommunestyrets vedtak og funnet at vedtaket oppfyller forskriftens krav til innhold.

Vurderinger av vesentlig økonomisk risiko og næringsvirksomhet

Kommunen kan ikke stille kausjon eller annen økonomisk garanti for virksomhet som drives av andre enn kommunen selv hvis garantien innebærer en vesentlig økonomisk risiko eller er stilt for næringsvirksomhet, ref. Kommunelovens § 14-19, første ledd.

Begge disse to forholdene skal Statsforvalteren vurdere.

Vesentlig økonomisk risiko

Primæransvaret for å vurdere om risikoen ved en bestemt garanti er forsvarlig, ligger på kommunen selv. Risikovurderingen må ta utgangspunkt i det rettssubjektet garantien stilles for, i dette tilfellet Nord-Karmøy Rideklubb. Kommunen har oversendt de siste årenes årsmøtepapirer som inkluderer årsregnskapene. Årsregnskapene viser et overskudd både i 2019, 2020 og 2021. Driftsinntektene består av salgsinntekter, sponsorinntekter, stevneinntekter, tilskudd, medlemskontingenter og grasrotandel fra Norsk Tipping.

I saken til kommunestyret gjør kommunedirektør en regnskapskontroll av revisorgodkjente regnskaper for Nord-Karmøy Rideklubb for de siste årene. Kontrollen viser at klubben har god økonomi og at alle nøkkeltallene er grønne. Rideklubben har i løpet av 2022 økt sitt bankinnskudd til 700 000 kroner. Disse pengene er satt av som en buffer til utbyggingen dersom uforutsette forhold skulle inntreffe. Rideklubben er også gjeldfri. Kommunen vurderer risikoen i denne konkrete saken som liten, da prosjektet vil motta både spillemidler og merverdikorompensasjon.

Kommunedirektøren konkluderer at: «*Selv om låneopptaket er betydelig, viser de siste årenes overskutt og planlagte tiltak at dette er mulig å gjennomføre.*»

Risikoen ved å stille ytterligere én garanti må også vurderes opp mot den garantirisiko som kommunen allerede har tatt på seg. Utgangspunktet vil være at jo større garantiansvaret allerede er for kommunen, jo høyere blir terskelen for nye garantier.

Kommunen har vedtatt i kommunestyret den 12.12.2022 i sak 134/22 «Handlingsprogram 2023 – 2026 med budsjett og økonomiplan» at kommunens rest garantiansvar ikke skal overstige 150 mill. kroner ved utgangen av budsjettåret. I tillegg kommer garantiansvaret for de interkommunale selskapene som kommunen er en del av. Saldo for garantiansvaret per 31.12.2021, utenom

garantiansvaret for IKS'ene, var på nærmere 80 mill. kroner. Størrelsen på garantiansvaret som kommunen har i dag er godt innenfor den grensen som kommunestyret har satt. Kommunen er tydelige på at de har tilgang til betydelige likvide midler og vil kunne dekke inn hele eller deler av garantien om det ble behov for det, uten at det vil gå utover kommunens tjenester.

Karmøy kommune er i KS sin analyse av kommunenes økonomiske handlingsrom, utfra regnskapstallene for 2021, en kommune med større økonomisk handlingsrom (grønn kommune, handlingsromindeks verdi 4,07.). Analysen bygger på kommunens resultat på tre økonomiske mål: lånegjeld, driftsresultat og disposisjonsfond.

Næringsvirksomhet

Kommunen har konkludert med at Nord-Karmøy Rideklubb ikke driver næringsvirksomhet når klubben vurderes både i et snevert og i et litt større perspektiv. I saken til kommunestyret trekker kommunedirektøren fram følgende:

- Klubbens vedtekter fastslår at idrettslagets formål er å drive idrett organisert i Norges idrettsforbund.
- Garantien gis for et lån som skal brukes til å tilrettelegge for aktivitetsflate/ridehall og klubblokaler for medlemmene og at annen bruk enn organisert idrettsaktivitet på anlegget er ubetydelig.
- Anlegget får tilskudd etter bestemmelsene om tilskudd for idrett og fysisk aktivitet (V-07328) som også har begrensninger mot næringsvirksomhet. Når idrettslaget mottar spillemidler, forplikter også idrettslaget seg til å holde anlegget åpent for allmenn idrettslig aktivitet og det er forbud mot utleie til private fortjenestebaserte aktører.
- Aktiviteten i klubben er i all hovedsak mot medlemmer og barn og unge. Det er noe aktivitet også for voksne.
- Rideklubben er ikke registrert i merverdiregisteret.

Nord-Karmøy Rideklubb har følgende formål i vedtektene:

«§ 1 Formål

Idrettslagets formål er å drive idrett og organisert i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Arbeidet skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.»

Videre står det følgende i vedtektene om oppløsning av Rideklubben:

«§ 15 Oppløsning, utmelding mv., punkt 4, andre setning

Ved oppløsning eller annet opphør, tilfaller idrettslagets overskytende midler etter avvikling et formål godkjent av Idrettsstyret.»

At det som her ikke foreligger et gevinstsiktemål, er et nødvendig men ikke tilstrekkelig vilkår for at virksomheten faller utenfor næringsbegrepet.

Spørsmålet om rettssubjektet samlet sett driver næringsvirksomhet i kommunelovens forstand, må avgjøres ut fra hvor stor andel næringsdelen utgjør av den samlede aktiviteten i rettssubjektet. Hvis en større del av inntektene kommer fra markedet, vil dette trekke i retning næringsvirksomhet. Dersom næringsdelen utgjør mer enn om lag 1/3 av den samlede aktiviteten i rettssubjektet, må rettssubjektet normalt anses å drive næringsvirksomhet i kommunelovens forstand, jf. Prop. 46 L (2017-2018) s. 232.

Dette betyr at vi må se på den konkrete aktiviteten som foregår hos Nord-Karmøy Rideklubb. De totale driftsinntektene for rideklubben er på 605 143 kroner i 2021, slik de framkommer av årsmøtepapirene i 2022. Av disse kan følgende inntekter vurderes å komme fra et marked:

Skiltsponsor	19 200
Kaféinntekter	60 452
Lotteri, bingo	12 771
Til sammen	92 423

Kroner 92 423 (*fra markedet*) av kroner 605 143 (*totale driftsinntekter*) er ca. 15 prosent og ligger dermed godt under en tredjedel av inntektene.

Når den nye hallen står oppført forventer klubben å ha sponsor/skiltinntekter på kroner 150 000 av totale inntekter på kroner 605 000, noe som utgjør 25 prosent. Resten av inntektene kommer fra salg av julekalender, dopapir, kluter mm, stevne/aktivitetsinntekter og utleie av ridehallen i all hovedsak til medlemmer av rideklubben.

Sponsing

Kommunen gir opplysninger om sponsorinntektene til Nord-Karmøy Rideklubb i e-post datert 7. februar 2023. Alle sponsorinntektene til Nord-Karmøy Rideklubb kommer fra lokale firma. Det er ingen nasjonale sponsorer. Sponsorene har i all hovedsak en eller annen tilknytning til rideklubben. For sponsorene er markedsverdien begrenset, og det primære ønsket med sponsingen er å støtte opp om arbeidet som klubben gjør. Klubben planlegger ikke nasjonale og/eller internasjonale arrangementer i den nye ridehallen.

Vi vurderer på denne bakgrunn at sponsorinntektene til Nord-Karmøy Rideklubb primært er en økonomisk støtte til virksomheten og ikke næringsinntekt.

Nord-Karmøy Rideklubb og Torvastad Ridesenter

Torvastad Ridesenter vil være samlokalisert med den nye ridehallen og det nye klubblokalet som skal bygges av Nord-Karmøy Rideklubb på Vikshåland. I tillegg er det eieren av Torvastad Ridesenter som er grunneier og den som har inngått avtale med Nord-Karmøy Rideklubb om festeavtale for grunnen der ridehallen og klubblokalet skal oppføres. Torvastad Ridesenter driver næringsvirksomhet gjennom blant annet oppstalling av hester og selskapet er privat eid.

Det ble derfor nødvendig å avklare forholdet mellom Nord-Karmøy Rideklubb og Torvastad Ridesenter. Om Torvastad Ridesenter også skulle benytte den nye ridehallen og eventuelt klubblokalene til sine aktiviteter, ville en slik sambruk kunne komme i konflikt med forbudet om å gi kommunal garanti til næring.

Kommunen gir opplysninger om forholdet mellom Nord-Karmøy Rideklubb og Torvastad Ridesenter i e-post datert 7. februar 2023. Kommunen forteller at dette også har vært fokus i møter mellom kommunen og rideklubben. For å motta «spillemidler» må rideklubben overholde «Bestemmelsene om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet». I punkt 4.4. i disse bestemmelsene står det «Anleggseier kan ikke inngå bruksavtaler med privat, fortjenestebasert aktør eller andre som ikke kan søke om tilskudd». Nord-Karmøy rideklubb har opplyst til kommunen at det ikke er noen avtaler om bruk av ridehall og klubblokaler mellom rideklubben og Torvastad Ridesenter, og at rideklubben ikke vil få inntekter fra utleie/aktiviteter i regi av Torvastad Ridesenter.

Vi vil minner om at kommunen også må vurdere om en garanti til en virksomhet kan være i strid med EØS-avtalens regler om offentlig støtte, jf. Prop. 46 L (2017–2018) side 230. Dette er ikke noe departementet eller statsforvalteren skal vurdere ved godkjenning av garantien etter kommuneloven, men er relevant for kommunen å vurdere.

Samlet vurdering

På bakgrunn av den informasjonen Statsforvalteren har mottatt fra Karmøy kommune om Nord-Karmøy Rideklubb sin virksomhet, og kommunens egne vurderinger, er det Statsforvalterens vurdering at det ikke foreligger vesentlig økonomisk risiko ved å gi den kommunale garantien og at det å gi kommunal garanti til Nord-Karmøy Rideklubb ikke rammes av forbudet i kommuneloven mot å gi lånegaranti til næringsvirksomhet.

Statsforvalterens vedtak:

I samsvar med kommuneloven av 2018 §14-19 godkjenner Statsforvalteren kommunestyrets vedtak fra 12. desember 2022 i sak KST-124/22 om å gi selvskyldnergaranti for lån til Nord-Karmøy Rideklubb.

Med hilsen

Bent Høie (e.f.)
statsforvalter

Monica Nessa
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent